

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **A. S.**, zast. Mgr. Ladislavem Preclíkem, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2024, č. j. OAM-53/ZA-ZA11-P10-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 6. 2024, č. j. 30 Az 4/2024-59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“), státní občanka Ruské federace, žádá o udělení azylu za účelem sloučení rodiny. Dále o doplňkovou ochranu z důvodu vyhrožování vojenskou správou kvůli manželovu nenastoupení do armády a z důvodu porušení mezinárodních závazků v případě navrácení do země původu, kde probíhá válka.

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný neudělil stěžovatelce mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14a a § 14b ani humanitární azyl dle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Stěžovatelka napadla toto rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji zamítl. Uvedl, že žalovaný zjistil skutkový stav dostatečně. Neshledal podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ani humanitárního azylu. Probíhající konflikt ani obavy z dotazů vojenské správy na jejího manžela nelze ve vztahu k stěžovatelce pokládat za vážnou újmu dle § 14a zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Tvrdí, že nebyla dostatečně zhodnocena aktuální bezpečnostní situace a stav lidských práv v Rusku, zejména s ohledem na to, že je manželkou osoby mající udělený azyl v ČR. Nesprávně bylo posouzeno neudělení azylu za účelem sloučení rodiny.

Nuceným odcestováním dojde k přetrhání rodinných vazeb. Dostatečně nebylo posouzeno nebezpečí vážné újmy jednak kvůli návratu do země původu, kde probíhá válka a hrozí mobilizace i ženám, jednak kvůli hrozbě vyhrožování vojenskou správou. Žádá NSS o radu, jak má v ČR požádat o pobytové oprávnění.

[4] Žalovaný ve vyjádření navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, případně zamítnout, neboť svým významem nepřesahuje zájmy stěžovatelky. Námitky kopírují žalobu bez výraznější reakce na napadený rozsudek, který je věcně správný, vyčerpávajícím způsobem odůvodněn a v souladu s ustálenou judikaturou.

[5] Podáním ze dne 22. 10. 2024 obdržel NSS doplnění kasační stížnosti. V něm stěžovatelka odkazuje na konkrétní webové stránky, na nichž byl 11. 10. 2024 publikován článek o tom, že šest ruských vojáků, kteří uprchli před mobilizací v Rusku do Kazachstánu, obdrželo evropská víza a dostalo se do Francie, kde zahájili azylové řízení. Je to poprvé, co skupina ruských dezertérů dokázala získat evropská víza a požádat na území EU o azyl. Stěžovatelka se domnívá, že s ohledem na to, že se ochrana ruských občanů, kteří nesouhlasí s válkou a režimem v Rusku na území Evropské unie rozšiřuje, je možné znovu posoudit její žádost o mezinárodní ochranu v České republice. I z těchto důvodů navrhuje napadený rozsudek a rozhodnutí žalovaného zrušit.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve dle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. Nepřijatelnost kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná. Napadený rozsudek krajského soudu vychází z právních závěrů vztahujících se k otázkám, které již mají základ v ustálené judikatuře kasačního soudu, žádná z otázek není otázkou novou. Tento rozsudek uvedená východiska respektuje a nijak z nich nevybočuje. Stejně tak nelze konstatovat, že by se krajský soud dopustil jakéhokoli zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Tím je opodstatněn závěr, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

[8] Námitky týkající se postavení stěžovatelky jako manželky azylanta po návratu do Ruska či námitky ohledně hypotetické možnosti mobilizace žen v Rusku, nejsou přípustné. NSS z obsahu žaloby ověřil, že stěžovatelka tyto námitky vznáší poprvé až v řízení před Nejvyšším správním soudem. V žalobě žádné takové argumenty nezazněly, ačkoliv se svojí povahou jedná o argumenty, které stěžovatelka uplatnit mohla. Z pohledu přezkumu kasačním soudem jde o tvrzení nová, která stěžovatelka uplatnila až poté, co bylo vydáno

pokračování

napadené rozhodnutí krajského soudu. K takovým skutečnostem NSS dle § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlíží (např. rozsudek ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004-49). Nadto v řízení o mezinárodní ochraně platí, že všechny relevantní skutečnosti je stěžovatelka povinna uvést primárně ve správním řízení, protože ani čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, neslouží ke zohledňování skutečností, které mohly být uplatněny již v řízení před správními orgány (srov. rozsudek ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32).

[9] Jde-li o znění § 13 zákona o azylu, NSS již dříve vysvětlil, že azyl se rodinnému příslušníkovi (manželce) azylanta udělí tehdy, pokud jejich manželství trvalo již před udělením azylu azylantovi (usnesení ze dne 18. 2. 2011, č. j. 5 Azs 1/2011-62). Ve věci proto nejsou naplněny zákonné podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny; NSS se zcela shoduje s právním hodnocením krajského soudu.

[10] Otázkou humanitárního azylu se NSS zabýval opakovaně, například v rozhodnutí ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65 či ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016-31. Humanitární azyl se uděluje např. osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory, a je koncipován jako dobrodinný státu, a nikoli jako právo na přiznání azylu. V nynějším případě bylo postupováno v souladu s právní úpravou a judikaturou. Ve věci není prostor ani pro udělení humanitárního azylu z rodinných důvodů.

[11] Soud opakovaně vyslovil, že nebezpečí vážné újmy pro udělení doplňkové ochrany musí vykazovat určitou intenzitu. To platí i o riziku, že k této vážné újmě dojde (viz usnesení ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008-79, či č. j. 5 Azs 1/2011-62). Dotazy či vyhrožování trestním stíháním kvůli manželově nenastoupení do armády ze strany vojenské správy této intenzity nedosahují. Za takovou újmu nelze považovat ani rusko-ukrajinský konflikt probíhající primárně na Ukrajině, a který nemá v současnosti charakter „totálního konfliktu“ (viz rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68).

[12] Po ruské invazi na Ukrajinu soud zdůraznil, že je *nutno rozlišovat (zřejmě převažující) skupinu občanů Ruské federace, kteří proti režimu nevystupují, a nebezpečí jim proto nehrozí, od osob, které v důsledku vlastní protirežimní aktivity čelí hrozbě ze strany režimu Ruské federace. U prvé z uvedených skupin – kam patří i stěžovatelka – je bezesporu v zájmu České republiky, aby na jejím území nepobývali; pro druhou z těchto skupin však obdobný závěr neplatí* (viz rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2023, č. j. 5 Azs 24/2023-23). Tuto úvahu aproboval rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2024, č. j. 5 Azs 142/2024-30, i na skupinu osob ruské národnosti žádající o udělení mezinárodní ochrany. Ostatně, konstantní judikatura NSS zdůrazňuje, že pokud je určitý stát z hlediska dodržování lidských práv problematickou zemí, neznamená to nutně, že kterýkoli občan takové země je tomuto negativnímu vlivu vystaven (viz rozsudek ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79).

[13] Přijatelnost kasační stížnosti nemůže založit ani její doplnění podáním ze dne 22. 10. 2024. Stěžovatelka není v postavení vojáka Ruské federace, který je povolán do války s Ukrajinou, natož v postavení dezertujícího ruského vojáka. V případě konfliktu

nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel o mezinárodní ochranu prokázat dostatečnou míru individualizace, tj. důvody pro udělení mezinárodní ochrany se musí týkat jeho vlastního postavení a musí tedy odrážet jemu hrozící nebezpečí či újmu (srov. např. rozsudek ze dne 13. 10. 2022, č. j. 9 Azs 144/2022-38, odst. 12, nebo ze dne 19. 6. 2023, č. j. 4 Azs 155/2023-30, odst. 18, jakož i rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 17. 2. 2009, věc C-465/07, *Elgafaji*). To však doplnění kasační stížnosti v žádném ohledu nenaplnňuje.

[14] Závěrem NSS dodává, že k poskytování právních rad je nutné se obrátit na advokáta či advokátku, neboť ti poskytují právní rady, nikoli soud.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2024

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu